

Folkminnen från
Vestergötland, del I.

samlade år 1944

REGISTER SID 79

Käija s:n s. 1-47

Långared s. 48-71

Från Hårja socken uti
Wartofta härad,
Vestergötland

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bodrag. "En gång som morfar ä ja' höllo
mā ä laga en gärdsgärl, kom dä som en svart
band på vägen. Dä va almlängd ä så brett som
min näve. Ä morfar skönna sej ä skree: "Fader
vår" i vägen. Dä flög dä ihop i en hög. Men
vi la övert mā en hoper fliser ä hö' ä länd
ell pä. Men dä byut di små maska på te
höppa dāna (dröna). Di va minner än flöper.
Ä senna ordna dä ihop sej igen ä ga' sej i
väg. Ä morfar sa: "Gä dit du sa' (skall), ja
vett inte ha nått mā dej ä skaffa." Sen sän
te mej: "Dä ä själve skam, dä ä säkert. Dä
va en bodrag, dä." *Jude Lundberg, * 1837.*

När Blåarn i Håckebo va' dr, gick likfär-
la förbi en bodrag, som va på väg mot kör-
ka te. Så va di inne i körka ä jorlfäste liket.
Ä senna, när di kom ut, dä lä" bodraget
i botten på graven. *S. Ambrosiusson * 1860.*

Jaktlycka. Gamle Broman i Slackbo var den sty-
vaste jägaren i hela socknen. Han hade skjutit
på sitt första nattvardbröd, se. Det kom 3 blodrop-
par ur det. En strök han på knät, en på bröstet.
och Han vid mynningen och en på en kniv. Så snart
han satte den kniven i ett träd, kom där fram
vildebrädd av alla slag.

Det var några som hade ringat en lokatta bekom
Ryggahemmet, och de sköts gäns på gäns, men nå-
kade inte. Då så en till sin pojke: "Skejnda dej
och spring efter Broman." Och när pojken ha-
de fått tag i Broman, sa' Broman: "Ja, den lo-
kattan skjuter ingen mer än jag." Så snart
Broman hunnit fram till platsen, lå han an
och sköt lokattan brått. S. Ambrosiusson.

Skjuter man en katt, så förlorar man
förmågan att skjuta eller åtminstone att
träffa med den bössan.

Sjukedomar och botemedel. "Di som hade fridolda
synder kunne bota sjukdomar, som inga andra
rädde mä. Så va' då en di kallte Hansingen.
Han hade släet ihjäl en kar' i Träkeryd, men
han hade aldri' bekänt ä' va' inte straffad fört.
Ä' när då va' nån barnunge, som hade engelska
sjuka', så skar Hansingen så' i fingret ä' ongen
fick stå hanses blö' på en sockerbit." S. Ambrosiusson * 1860.

"Fricken i Stenbacken hade krävt ena
piga mä en närluk, ä' mä den hemliä synda
ä' en spike, som han hade tätt ur galgen ve
Velunga' körika, bota' han engelska sjuka'. Den
spiken kallte di Äkuddaspiken ätter en ifrå Äk-
udden, som di hade hängt där." S. Ambrosiusson.

Då va' en som hette Falk. Han sköt posten
ve' Ryfors ä' ligger begravet på Kronoallmän- Mördare
ningen, för di fick inte begrava mördare på
körgårn. Då va' då spetsgärl kring avrättnings-
platsen, men som skarprättarna slö ä' hū-
vet, va' då en hopar säna, som hade fallande-
sjuka, framme ä' tog ä' hans blö' ä' drack, ä' Fallande
rot
en sprang di mä enbart för ä' lå i den S. Ambrosiusson

Da kom ena karing in i Nyholm på ett toip-
 ställe, där di hade en ongel, som va odöpter.

Men törparn slo' te karinga så nära blötte,
 i sen ga'n ongen ä blöu' ä hade ^(= förrade) seuna (redan) A. Lundberg
x 1837

Di har talt om för mej, att när ja' va li-
 ten, så hade ja' histenaglar. Da va en sorts
 ulslaj. Di geck far te hörka män's prästen
 sto' på predikestol'n i skrapa lite root i
höghenöckel, ä da' ga' han mej in i ja' ble'
 bra. J. Ambrosiusson. x 1860.

J. Ambrosiusson

När di hade tannavark (tandvärk) för i
 tin, geck di attit' te Backalöckesa. Hå' pe-
 ta dom i tanna mä nio stecker, tus ho
 feck blö' på dom, ä sen satte ho' in var-
 ken i embuska'. Ä da' va en här som högg
 ner en uti' di embuska', ä han feck al-
 dri' en hälseda' mer. A. Lundberg.

med-
 ark

Backalöckesa - Stina hette ho - va' bra
 te ta bort skärva ock. Ho satte på dom
beckhattar ä bann te dom mä starka
snoer, ä di feck di gå mä ena ti'. Sen
 röckte ho bort dom, så allt häit följ-

vär-
 van.

te allt ut nytt häi senna, fast att tunt ble
 da. Skredder Nero i Vättak (hvar än vid Wäis-
 ilder) har allt gått igenom da' därna. A. Lundberg.

Många ha' blött älvablåsta. Di röka
 älvad^ä mä älvsnäver, da' ser ut ämma som
 bläst skinner) ä legger på markä i skojen. A. Lundberg.

"Stolsteget", da' ä som e' kula, som sätter
 sej ve öjat. Di ski' en ta en dörrnöckel ä
 vri tre gånger armkors kring da' venstra
 lart ä spotta för var gång ä sen sätta nö-
 kel på vän kula. A. Lundberg.

Ocla ä en väet, som ä som en kula ä
 sätter i hövet eller i ganna. Om en för ett
 finger på ett lik te ocla, så kan den gå bort.
 Sömma (somliga) tar på försök ett ok ä sto-
 ter på' nä mä oket. A. Lundberg.

Viktor på Björkåsen, som dö' för en
 tre, fyra ä sen, bruka' bota sjukdomma
 mä ben, som han tö' på teorgårn.

Jönsson i Stenbacken (hvar än) gör pulver
 mot engelska sjukau. Han filar på ett
vargspjut och får därigenom filosofin. Ö-

*ort-
ting*
Troll." Ja' hade en släktinge som va' giftes
a' bodde på Åsa. Där va' la en sjutti år sen-
na så feck di en onge. Men på natta hade
di ente nått ljuse, utå' där va' mörkt i stö-
va. Å' sen på möra (morgonen) när di så' i
vaggan, så va' ongen borte, å' där lå' en butinge
i stället. Jag va' där å' såg'en själoer. Han
hade hope som e' halvskäppa. Å' han åt
jämta svina å' sörpla å' drack ur kōn. Å'
han sätta (lydde) aldri, utan va' en sōn, så
gjorde'n tvärt emot. Å' aldri lärde'n sej säga
nåt vil mer än "mamma." Men så hade
fain rest över te Amerka, å' han skrev hem
te kvenna, att ho' skulle komma över
hij'n där. Å' "ta ongen må dej," skrev han.
Å' di reste. Men när di va' komma nēt
i sjön, så va' där en kär som to' ongen å'
slängde'n i. Han va' lejder utå' farn te å'
göra där. Där va' ongen sju år."

J. Stora Hallsång va' där ena mor, som
hade en onge, som inte va' krestnades; där va'
i skördetia, å' ho' toj ongen må sej ut

A. Lundberg

Men när ho' sen så' åter (eftu) i körjen, så
låg där en butinge där. Han hade hope å' majs
så stora sätt, å' han bara åt å' skrek. J. Samuelsson
1850.

Troll bodde där i Rännfjällsberget ve Kär-
mon, å' i Störeberget va' där en rännna i
berget må rum innafor - där bodde troll. J. Samuelsson
x 1850.

Troll bodde även i Backgårdstorp.
Bengt på Långsbergstorp hade sett ett där. S. Ambrosiusson

För i varla va' kyrkeklockera krestnade.
Men innan di han fi' krestnat den första
kyrkeklocka i Hårja, så va' trötta teress å'
ta' na. Men när di skulle över mpsen må
na, så sank ho' mer där. Dafför kaller di
mpsen för Klockempsen eller Klockehöja
än i da'. Allri fruser vattnet te över den
fläcken, där klocka sank. Baron Fägeraholm
loda' där må e' lina som va' attan¹⁸ alnar. A. Lundberg.

På Olympen (en hög bergstopp i Hårja) synas
spår efter troll, människor och nöthrea-
tur. Trollspår synas ock vid Grimmetorps
damm i en bergsenalt.

S. Ambrosiusson.

eran plänebok tebakars". Å han gjorde så, å när'n öppna döra på mran återåt, så kom pläneboka trellanes in tén. Se då hade Göta-Lena ställt tyven te gå hem må boka. A. Lundberg.

Då bodde två tyva' i en kammer inne i Ålleberg. Å en gång hadd' di varit in hos prostén Salven i Slöta å störlet alla hanses ^{skulit} fine klär. Då va' då ena pia där i prästegårn, å ho' sa' te prostén: "Får ja' en nådduk å' prostén!" Hå. Ho gick te Göta-Lena, å ho oppenbarte, vecka tyva va'. Di fick tén år på fängelset i Marjesta'. A. Lundberg. Mariestad

Göta-Lena sökte och för sjukdomar.

Då va' en gammal göbbe di kallte för "Jesun". Han gick ikering å slö' åder, å han vruste så grant var i kroppen som då va gammal eller ny blö. Han va' må en bonu en gång, å di ålote te Sandhem. Då kom där en viter orm på vägen. Må ett va "Jesun" å å tojen i ändan å hade in en i en putall. Sen had'n den som med

slaget

di sa' och, att "Jesun" skulle ha' släkt må skam, å att skam hjälpte å bota sjukdomma. A. Lundberg.

Prästen Hjellman va' uttagen ur sidan på sin mor. På den tiden hade man lekstuga i Sandhem. En kväll kom prästen till en lekstuga och stannade i dörren. Hå har ni roligt, men se vilken leksamrat ni ha, så han och pekte bortåt ett hörn. Och di sag alla, att där låg en stor, svart hund. Men så tog prästen till att predika Guds ord, och därunder förvandlade sig hunden. Prästen gjorde ett litet hål i fönsterblyt, och man hörde ett vinande, när djävulen försvann därigenom. J. Ambrosiusson.

Prästen Hjellman sa' att di varit di döa va' komma, antingen di va i hemmel eller helvet'. Så va' då på ett ställe di kom överens å undersöka, om då va' sant, som prästen sa'. Å di' la en dräng loanes i e' kista å prästen jorlfäste. "Ja' finner honom varken i hemmel eller helvetet", sa' han. Men e' stunn åter rop'n: "Nu hoppa".

i fecke å locket, så så' di, att drängen va' dö. *S. Ambrosiusson...*

En gång va' han ute å ätete. Då sa'n: "Ja hör
himmels klocker ringa." "Ja hör inget," sa'
drängen som schussa' (skjutade). "Lysna
min arm," sa då prästen. Å då gjorde dräng-
en, å han hörde himmelens klocker. *S. Ambrosiusson.*

En annan gång lysna ena hjurlet på
kärren för'n, när han va ute å ätete. Men då
tvingån den Ande te springa beve' å hålla
oppe kärren. *S. Ambrosiusson.*

Nå ja' tjänte jämte patron Hyrenius
på Grummeva' så sa' lagaispian te patron:
"Höra mjölkar eute." Å lagaisdrängen sa: "Vell
patron så far'a te Göta-Lena." Nå, han for.
Å då sa' ho: "Då å ena, som mjölkar era kor,
ho kommer klocka två på natta." Å sen
la patron sej bakom en sten å vänta. Å
klocka två kom la Lovisa i Møren må ena
bötta å sulle sta' åt lagain å mjölka. Ja,
han vete nock, att då va Lovisa, för Göta-
lena hade lat drängen se henna ansekte på
en duk. *S. Lundberg.*

Sädd och skörd. När man begav sig ut
för att harva första gången om våren, gav
man kreaturen att äta och åt man själv
av "juloten", en kaka av siktel rågmjöl,
som legat på jultbordet och som var för-
mad som en oxe med två horn och fyra ben. *S. Lundberg.*

När man tog sista stråna ropades: "nu
tar ja' haren", eller "nu tar han haren". Och
så hurrade man och alla klappade i hän-
derna. Bler sista neken vid travrättning-
en viddane, hette det, att det skulle bli så
mycket mera nästa år. Sista neken band
man om med två band, och hon skulle
först av alla läggas in i ladan. I "löket-
neka" la' man 1 butelj med ett halstopps
brännvin, och om henne så' bonden till
sitt folk: "Jänte röra atan äta sten å ben
å bönarot." Många satte ut henne till fåg-
larna om julen, om man hannit tröska
av all råden till jul.

"Ställkanna" var benämningen på det
käril med brännvin, som lades under eller

den sista neken. Lämnades några strän
kvar på fältet, blev det så mycket mera näs-
ta är. Johan Samuelsson x 1810.

När allt höet slagits, var det fest för alla
slättare och rakeskor. Då dansade man
hela natten, tills det ringde i kyrkan kl.
6 på morgonen. Klochare Bäckman
spelte till och från maten och till var
dans. Och när det hela var slut, bläste
han marsch hem.

Den onde. Min morfars var kyrkvård.
En morgon, när han kom till kyrkan
för att ringa, mötte han en svart hund
som gapade, och han hade eld i halsen.
Det var den onde. S. Ambrosiusson.

Grödar äro högmådiga kvinnor. D.

Stall och ladugård. Många vilja än i dag
ej tillåta, att frammande gå in i ladugår-
den. Gamla frun i Kistergårn (nu död) klappade
ibland eller berömde andras kor, och korerna ble-
vo strax sjuka. Om hon missunnade andra ett
djur, var turen med det djuret borta.

Hök, uggle eller skata brukade man skjuta
och hänga upp över ladugårdsdörren.

En som var hemma i öket i Sandhem ha-
de hittat en marvorm, d.ä. en vit orm. Han
borrade ett hål i tröskeln och släppte ned
ormen i hålet. Aldrig miste han något
djur sedan. A. Lundberg.

Äggjörn under tröskeln skyddade mot
sjukdom.

Första gången kon drack efter det hon kal-
vat skulle man ha lagt en kniv i stävan.
Vidare skulle man lägga onten i första
drycken. Stået skulle finnas i botten på byt-
tan, i vilken man mjölkade; mjölken täck-
te man över med förklät; då kon släpptes
ut, lät man henne gå över en yxa eller trin-

an Det hände ibland att man fann herten
 stå genomsvett och trött efter att under nakt-
 ten ha ridit av maran. Man hängde mar-
 varen över honom; en merig talletams-
 bit, i vilken barr växt fast.

us. Gao man bort mjölk släppte man först
 salt eller eld uti den.

ius
 här-
 9. I kärnan längst ned hade somliga satt
 in två avbrutna täljknivar för att smör
 ret inte skulle bli tvort. ^{x i kors.} Kort smör kalla-
 de man "frolsmör".

us
 3 gr. Vid vattning av kreatur skall man
 spotta tre gånger, för att inlet out skall
 kunna komma in i korna, och samti-
 digt tänka: "tänk hur tassa (=vargarna)
springer i markera".

t. Man bör slakta på ny (vid nymane), ty
 då är köttet saftigare än eljest. Barn, föd-
 da på ny, äro lyckosamma. J. V. Bengtson x 53.

tor. Mot vårter håll handen över en groda! Id.

Sägnar om skatter. Min fars farfar va'
 födder i Mälaren i Sandhem. Han gick te
 julotta, klocka va' la tre om natten. Söm
 han kom på Grimstörpa järle, feck'en se
 ett ljuse. Å han gick fram för te se va' då
 va'. Då va' ena gruta mä ett ljus i vart
 hörne(!) å ovann på la' en drake på pänga.
 Då kacla'n si psalmbok mett i gruta. Å
 i då samma feck'en en örfil satt. Men
 pänga va' harses, å draken va' sin kos. Sambroslas
x 1880.

På ett ställe va' då en göbbe, som va' spi-
 ker å la' på sin dösbädd, men han dröjde
 mä å dö. Då va' sonda', å alla gick åt kör-
 ka utom ett barn. När di va' gångna, så
 gick göbben opp å samla ihop allt selver
 å gull som fanns i huset å la' i en ket-
 tel. Sen vån uti å begrar de den skatten ve
 lagaisväggen. Å han satte ner skatten mä
 då ha' lösenorlet. När di harvar mä honer
 å plöjer mä en fupp å halshogger elva böi
 (böer) på detta ställe kommer detta gods upp.
 Sen gick han in å la' sej å dö. Melluti hade

A, di gjorde en liten harv åt höna i en plog
 åt tuppen i harva i plöjde, i så halshög
 di elva ornagrisar på den fläcken, i då kom
 skatten opp. S. Ambrosiusson.

Min far i ett par kärar te va ute ve
 Slottsberget (en torsda' ätter solnedgången
 för i gräva opp en skatt, di säjer ska' va
 nersätter där. Men sa' di ett enda ord, så
 gick de ente, de visste di. Men som di va
 nära ve te för i skatten, feck di se ena
 förs ifra Hulegarn stå strax breve' i grä-
 na åt dem. Då ble' far min arg i så: "Va
 stai du där i grinar ätter?" Mä ett ramla
 graven igen. Sen när di speja ätter, hade
 förs allri varit ute den natta. S. Ambrosiusson.

Då va' krig) mellan kong Bore, som
 rådde om Bosarp, i kong Håje, som
 va kong i Håja, i kong Bore hade be-
 grant sina skatter där ve Slottsberget,
 så di gamle. Då i många som har varit
 i grävet där. S. Ambrosiusson.

Ve Slottsberget i Bosarp va' då fyra ka-

kesta mä gull i silver, som di tror ska va'
 där. Di hade sett, att de ^{lyste} på de stället
 om jul, när di for te julotta. I då va en
 kär, som stötte imot kestelöhet mä spr-
 en. Mä se di kom en lupp drans mä
 ett halmlass, i en uti kära kunn' int'
 håll töst utan sa: "Orkar du dra så möl."
 Di sank kesta unna' ner i jorla.

A. Lundberg
x 1837.

Så va' de i janta som gick te otta en
 julda's mpra. Ho feck se att de ^{lyste}, i då
 tänkte ho', att de va törka, i gick emot
 ljuset. Men de va en kesta som sto' opp-
 slagen, i en liten göbbe sat på keste kan-
 ten i titta på allt gullet där va i kesta.

Men förs kesta toka i. Mä ett feck ho
 en örfil, så ho' sloj i backen. Men när
 ho' vacktna opp, i då va full dager, så sto'
 kesta kvar till. Så feck ho de gullet.

A. Lundberg.

Petter Lindberg så flere gånger att de gläns-
 te ut i Svalefjällets berg. Då va en putall mä
 pänga i. Han feck uti mä en gärsgräs stor.
 En stor, bukter tvåkamputall full mä päng.

21 ut den.

Dä va' ett par ⁴¹härar som gaode ve' Motts-
 burget en skärtorsdagsnatt. Dä kom an på,
 om di kunne hålla så' fullkomligt tysta
 i vasken tala eller grina. Men räsom dä
 va, kom dä ena häring hörane mä ett
 halmläss ä hade ena hona framföre. Ä
 dä så' så stöllit ut kan veta, så di kun-
 ne inte lä' bli ä grina. Men så drösa
 ock gropa igen, ä dä va inte lönt mer
 den gången, för sorla (rolen) skulle snart
 gå opp. J. Samuelson * 1850.

Säner: Dä va' en pojke på attan år, som
 hade lövat rejät skam. Ä så va' dä en präst,
 ä prästen hade en gammal häst, som'en inte
 rädde mä te bli ä mä. Men pojken bann ena
 sno om halsen på en varg ä ledde vargen te
 prästen ä sa: "Får 'ä hästen så får du denne
 härne". "Va ä dä för ett djur," sa prästen. "Dä ä
 en spansker bagge," töckte pojken, "ä den ska'
 pastorn stänga inne jämt föra i två dögn,
 så blir dä sinna lammonga". Ja, prästen
 gick mä på butel. Men när di två dögn va'
 gånna, ä prästen gick för te se väll, dä sto'
 te mä föra, så hade vargen revet ihjäl vart
 enda ett ä gravet så ut under väggen.

En gång mötte'n skam i skojen.
 Ä dä sa'n te skam: "Di säger, att du kan
 göra däk (dig) hur stor du vill ä hur liten
 du vill." "Ja, dä kan ja," sa skam. "Kryp in
 i den här putall dä," töckte pojken. Ja, skam
 kröp in. Men pojken, han körka putall. Ä
 skam, han skrek ä ba': "Om du släpper ut
 mä' så sa' du få en bössa ä en fejet, ä va

när sin äka skulle in genom porten, så gick
då brögt. Då ropade Skam: "ta i bättre du, brante
te Bruner!" Då stötte fua på trappa och höll fäckt
följa män. Skam tok na levane." A. Lundberg.

Vid Linebacken ligger en stor sten
och vid Flachebo en annan stor sten, om
vilka båda det säges, att de kastats mot
Härja hycka av jättar i Olle berg. S. Ambrosiusson.

Budmannasjön i Härja har sitt
namn av att ett brudfölje, som skulle
till hyckan och tog vägen över den fusa-
na sjön, där fann sin dö, där isen brast. S.

I Gälleryds skogen i Nykyrke socken
finns en hålla, i vilken man offerat. J. W. Baugts om 1853.

Min mormor talte om en kare från
Svarovarehustet, som mördat sin hustru.
Honon skulle man hänga på galgbacken
ovanför Vellinge kyrka. Det blev ett för-
färligt yrvärder. När de kom upp på galg-
backen, låg där tre halmkärvar. Märkte
man högg den mellersta, och det var rätt.
Just som karens dog, blev det på en gång
mörkt och regn.

Giftermål. "Ja' har varit bonaman at tre. Utå
två feck ja' fem kronor, och utå en feck ja' en
skäppa råg. Och utå lösa feck ja' alltid ett
par ullstrumpor. Ja' har ett par än i drä-
kesta, och en svart långstrumpa." A. Lundberg.

Före mig till brudte di inga lusning som
nu, utan lösa far to' mig så lösa och poj-
ken och ett par till och gick at köra. Och så tog
han lösa i näven, och di gick tre gånger
fram och tillbaka på körkegängen. Och för
var gång sa farin: "Mi döter, ho vill man-
nas." När han hade sagt det tre gånger,
så ställde så pojken upp i stol och så:
"Fara ord ska sannas." Då va lusninga, då. A. Lundberg.

Ja' mins grant när körkeböggarns
döter i slöta geft så'. Och va' då fluge för-
riddara, och di hade spömma röa och spömma
vita bann om armen, och di spela på klari-
nätt och fejol. Och va' sjuttifem år senna, för
ja va på trettonne året. Bröllopet varte ena
hel vecka. A. Lundberg.

När Haggen i Meräddareboarna hade

star. Å' då va' ätla bru'sättare, som höll opp pel-
len i hörka. När di va gifta skulle di se så'
för, så ät di ente vände så' ifrå utan mot var-
ann, för annars blir då osämja. Å' den å' dom
som föret somna om mätta skulle dö först. A. Lundberg.

Pånga i skona skulle bå' ho å' han ha.
Då va' ätli ett barn, som feck hjälpa dom
å' må skona å' feck pånga'. A. Lundberg.

Brudrättarna redo att lämna brudgummen
och skulle ätli rid i sporrsträck på de bästa
travare, som stodo att få. Johan Samuelsson x 1850.

Dop. Barnet skall sova i dopdräkten, så blir
det snällt. Skriker barnet under dopdräkten, så
får det sängröst. Gumman Samuelsson.

Slavandiskap, föbrel, dop. Modern får ej
gå under hängande ludar och skinn - då blir
barnet hudlöst. Hon får ej gå över en hullful-
len gärdsgård. - fallandesjuka. Hon får inte gå
intill en öppen grav - då pinkar barnet ner
sej. "Då va' en kennekt som hette Lång. Han kom
in på ett ställe, där di hade en sin onge, som
jämt pinka ner sej. Då så'n: "J så'ta ongen
å' gå te körgårn tre torsdagskvällen i ra' å'
låta pojken pinka i en öppen grav, så går
då bort. Där gjorde di å' då geck bort." A. Lundberg.

Hon får inte heller gå över ett erinhärs-
rep, och hon får inte se eller höra, när ett
djur slaktas. "Då va ena som hade e' lös, å'
ho skrek jämt precis som en gres, när
di slaktar'n." Ett lik får hon inte se på,
då får barnet likfärg.

Det skall kastas elb i det vatten, vari
barnet skall badas. Badvattenet skulle slås
över långt gräs, så skulle barnet få långt
hår. Andra kastade det högt i luften - det
skulle ha samma verkan. Många gravde

A. Ambrosiusson
x 1860.

gräode sedan igen över det. Har barnet en sträng om halsen, så skall det komma att hänga sig; somliga barn ha "lyckehuvor". S. Ambrosiusson.

Barnet ska först ta på hunden och sedan på katten; därav får det gott läkeshöft. Somliga sätta barnet på taket, så kommer det aldrig att hissa. S. Ambrosiusson.

"Va' då man som hade gjort ett barn oäkta, så fick han plöja tre kronor te i timma körka. Då skulle va' som en sorts skam. Då fick ja' göra". A. Lundberg.

Barnsängstövinnan skulle inte gå ut till folk, för än hon tagit prästen i hand. Först nämndes hon "hedna". S. Ambrosiusson.

Om en hora fick se barnets bara huvud, så fick barnet engelstas sjukdom.

När barnet döptes, skulle man fästa en slant i ändan på "ultänen" i lindan. Då skulle barnet bli rikt. Man smugglade också in ett psalmbokblad i lindan för att barnet skulle bli läsaletigt. S. Ambrosiusson.

Kom man in i en stuga, där kvinnan

Varsel. När mulloadden skjuter upp högar i vägen, skall man se efter i hjulspåren. Är där en hög i det högra hjulspåret dörs ett manfolk, i det venstra - ett kvinnfolk. S. Ambrosiusson.

Ugglor och ekorre båda eldsväda eller lik. D.

Om det är otur med kreaturen, så skall någon i gården flytta bort, antingen genom döden eller genom giftermål. D.

Tecken till att en person snart skall dö är, att han "har mycket ogjort och litet olevat." D.

Om någon ligger sjuk och man för hans räkning hämtat präst eller läkare, skall man ge aket på hästen, när skjuten kör in på gården; håller han huvudet högt, går det till liv, håller han det sänkt blir det döden. D.

Karlamöte är bästa möte, horamöte är näst bäst; sämst är fruntimmersmöte. Möter man en kvinna, skall man skynda sig att hälsa, innan hon hälsat. Springer ekorre över vägen - "då bär inte